

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

NTM-centralens aktuelitetsöversikt

Mikko Koivurinta

Kustens fiskeriområdesdagar | 23.9.2025

Innehåll

- Regionförvaltningsreformen kortfattat ur fiskerienhetens synvinkel
- Erfarenheter av genomförande av nyttjande och vårdplaner
- Tillstånd enligt LoF 13§
- Främjandemedel för fiskerinäringen 2025
- Övriga aktuella frågor

NTM-centralerna (15 st) upphör.

- **10 livskraftcentraler inleder sin verksamhet 1.1.2026**
 - Lagpaketet godkändes i Juni 2025, förordning är på kommande
 - Personal ca 2 100, varav ~50+ inom fiskerienheterna
 - www.elinvoimakeskus.fi . E-post → x.x@elinvoimakeskus.fi
- **Tillstånds- och tillsynsverket LVV, en nationell tillstånds- och tillsynsmyndighet (Valvira:s, AVI:s och NTM-centralernas tillsynsuppgifter) inleder sin verksamhet.**
 - Vissa uppgifter inom trafikansvarsområdet överförs till Traficom.
 - Målet är att skapa en mångsidig statlig regionförvaltning som underlättar tjänsterna för medborgare och företag.
 - Förberedelserna pågår och fortsätter under hela hösten.
 - Fiskeritjänsterna överförs i sin helhet till livskraftcentralen → Landsbygds-, fiskeri- och miljöavdelningen vid Sydvästra Finlands Livskraftscentral.

Elinvoimakeskukset kartalla

Kala-EVK:t

Uudenmaan elinvoimakeskus

Uusimaa
● Helsinki

Lounais-Suomen elinvoimakeskus

Varsinais-Suomi, Satakunta ja Ahvenanmaa
● Turku

Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus

Etelä-Karjala, Kymenlaakso ja Päijät-Häme
● Kouvola ● Lahti ● Lappeenranta

Sisä-Suomen elinvoimakeskus

Pirkanmaa ja Kanta-Häme
● Tampere ● Hämeenlinna

Keski-Suomen elinvoimakeskus

Keski-Suomi
● Jyväskylä

Itä-Suomen elinvoimakeskus

Etelä-Savo, Pohjois-Karjala ja Pohjois-Savo
● Kuopio

Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskus

Etelä-Pohjanmaa
● Seinäjoki

Pohjanmaan elinvoimakeskus

Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa
● Vaasa ● Kokkola

Pohjois-Suomen elinvoimakeskus

Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu
● Oulu ● Kajaani

Lapin elinvoimakeskus

Lappi
● Rovaniemi

Erfarenheter av genomförandet av nyttjande- och vårdplaner.

- 35 av 36 nyttjande- och vårdplaner har godkänts och vunnit laga kraft.
- Planen för Södra Saimen har återförts till NTM-centralens behandling → bristfälligt definierade gängse priser → LoF 14 §.
- Den reglering av fisket som antecknats i planen har trätt i kraft genom separata beslut. Inte alltid exakt enligt vad som antecknats i planen.
- De nationella planerna för vård av fiskbestånd granskas noggrannare i den andra omgången (första granskningen gjord → havsöring, Mika Sivil).
- Varierande minimimått för fångst inom sammanhängande vattenområden (gös, Finska viken).

Erfarenheter av genomförandet av nyttjande- och vårdplaner II

- Riktlinjerna för utsättningar är fungerande
- Fiskerisamarbetsgrupperna är inte aktiva
- Vandringsfiskar har beaktats relativt väl i många områden
- Uppföljning av genomförandet och utvärdering av effekterna av planerna → mellanbedömning. Uppdatering av planerna?
- Fiskeövervakning, mer utbildning behövs
- Gemensamma tillståndsområden är fortfarande få i södra Finland
- Bra kommunikationsprojekt

Beslut i enlighet med LoF 13 §

- Ärenden enligt FisL 13 § i hela Finland: 18 stycken (VARELY 8, POSELY 7 och LAPELY 3 st).
- 18 ansökningar till NTM-centralerna: 7 positiva beslut, 7 negativa beslut, 2 återtagna, 2 under behandling.
- 5 besvär till förvaltningsdomstolen över positiva beslut.
- De positiva besluten är ofta endast delvis i enlighet med ansökan.
- Besluten är mycket arbetskrävande.
- Fallen och förhållandena varierar mycket.
- Paragrafen har på vissa håll även fördröjt godkännandeprocessen för nyttjande- och vårdplaner.

Främjandemedel för fiskerihushållningen 2025

ELY-centralernas särskilda prioriteringsområden i projektutlysningen för år 2025 var följande:

- Att främja fritidsfiske samt förbättra möjligheterna till tillgång och tillträde till vattenområden
- Genomförande av fiskeriområdets plan för nyttjande och vård, med särskild betoning på kommunikation inom fiskeriområdena
- Åtgärder för uppföljning och reglering av fiskbestånd och fiske, samt tryggande av vandringsfiskars naturliga livscykel
- Utveckling av gemensamma tillståndsområden för fiske
- Utveckling av fiskeövervakning och förbättring av rapporteringen

Finansierade projekt under året 2025 (€)

Projekttyp	Alla	Fiskeriområdena
• Främjande av fritidsfiske	235 235	60 100
• Restaureringsprojekt	57 000	0
• Uppföljning och reglering	43 280	37 780
• Kommunikation	97 550	32 500
• Fiskeövervakning	203 010	181 010
• Gemensamma tillståndsområden	3 000	3000
• Annat	2 500	0
• Sammanlagt	645 575	314 390
• St.	105	58

Annat

- Arbetsgruppen och uppföljningsgruppen för fiskvägsfiskstrategin inleder sitt arbete inom kort.
- NOUSU-finansiering fortsätter (separat presentation).
- Uppdatering av för lax- och havsöringsstrategin pågår (separat presentation).
- Uppdatering av ålskötselplanen pågår (separat presentation).
- Fiskelagsdagarna 2.–3.12.2025 i Tammerfors!!

Aktuellt inom fiskerinäring

- Ansöknings av ersättning för skador orsakade av sälar avslutades i slutet av augusti. Det kom in cirka 180 ansökningar. Ansökningarna är nu under behandling.
- Nästa tidsbundna ansökningsomgång gäller ”Fiskehamnar och lossningsplatser”. Den preliminära tidtabellen är senare i år, i oktober–november. Det kommer att finnas 1 miljon euro att söka.
- Vårens tidsbundna ansökningar: Sex åtgärder öppnas för ansökan, varav bland annat 500 000 euro riktas till marknadsfrämjande åtgärder. Till fiskeriekonomiska restaureringsåtgärder riktas 300 000 euro. Urvalskriterierna för ansökningarna klarnar närmare öppningstidpunkten.
- Övervakningen av siklöjefisket i Bottenviken har inletts.
- Ansökningstid om kvoter för år 2026 öppnas (strömming, vassbuk, lax), och de fiskarspecifika kvoterna för strömmingsfiske med ryssja håller på att tas bort.

